higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

INLEIDENDE FABRIEKSORGANISASIE N4

15 Oktober 2020

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 9 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1 B
1.2 C
1.3 A
1.4 B
1.5 D
1.6 A
1.7 B
1.8 D
1.9 C
1.10 A

(10 × 2) **[20]**

VRAAG 2

2.1 Onwaar
2.2 Waar
2.3 Onwaar
2.4 Onwaar
2.5 Waar
2.6 Onwaar
2.7 Onwaar
2.8 Onwaar
2.9 Waar
2.10 Waar

(10 × 2) **[20]**

VRAAG 3

3.1 Veiligheidsbeampte
3.2 Werkgewer
3.3 Organisasie
3.4 Personeelvoorsiening
3.5 Vertikale kommunikasie
3.6 Ekonomiese voordeel
3.7 Sekuriteitvoordeel
3.8 Geraas
3.9 Werkstasie
3.10 Koelheid

(10 × 2) **[20]**

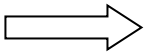
Kopiereg voorbehou

VRAAG 4

4.1 F
4.2 M
4.3 A
4.4 K
4.5 B
4.6 D
4.7 L
4.8 H
4.9 C
4.10 E

(10 × 2) **[20]**

VRAAG 5

SIMBOOL	BESKRYWING	BETEKENIS
5.1 	5.2 Sirkel	Proses of werkaktiwiteit
	5.3 Vervoer	5.4 Beweging van werkers se materiaal of produkte
5.5 	Permanente berging	5.6 Produkte of materiaal wat geberg word
	5.7 Inspeksie	5.8 Komponente of dele word geïnspekteer vir identifikasie, gehalte of hoeveelheid
5.9 	Gekombineerde aktiwiteit	5.10 Twee handelinge word gelyktydig uitgevoer

(10 × 2) **[20]**

TOTAAL AFDELING A: 100

AFDELING B

VRAAG 6

6.1 Smelting/Samesemlting✓ ('Fusing') is die proses waarvolgens lae materiaal✓ met 'n kleefmiddel✓ aanmekaar gesmelt word deur hitte✓ en druk vir 'n spesifieke tyd toe te pas.✓ (5)

6.2
- Elke masjien het slegs een funksie.
- Die masjien is swaarder en groter as 'n huishoudelike masjien.
- Die spoed is baie vinniger as 'n huishoudelike masjien.
- Dit word op 'n swaar, stewige tafel gemonteer.
- Die tafel is baie swaar en die tafelblad is dik en gelyk en kan nie maklik beweeg word nie.
- Die masjien word met 'n swaar eenperdekragmotor aan die staanplek gemonteer. (Enige 5 × 2) (10)

6.3 6.3.1 Daar is twee tipes, naamlik reguitsteekmasjiene✓ waar die naald in 'n reguit lyn vorentoe of agtertoe✓ beweeg en sigsagmasjiene✓ waar die naald links en regs van die stiklyn swaai.✓ 'n Sluitsteek word gevorm met 'n naald en 'n spoelgaring.✓ Die steek word in die middel van die materiaalpool gesluit.✓ (6)

6.3.2 Enkelgaringkettingsteekmasjiene word gebruik vir dekoratiewe stikwerk soos saalsteek.✓ Dubbelgaringkettingsteekmasjiene word gebruik vir die some van mans- en dames-langbroeke✓, want dis meer rekbaar/elasties✓ en sterker.✓ (4)

6.3.3 Veelnaaldmasjiene werk met dubbelnaalde✓ en kan twee spoele✓ hê (sluitsteek) of twee lusmakers/verspreiers✓ ('loopers/spreaders') (kettingsteek) hê. Kettingsteekdubbelnaalde word gewoonlik op denimdrag gebruik.✓ Veelnaaldmasjiene word gebruik om rek aan kortbroeke aan te bring✓ en werk met 'n rollervoerder en -vouer✓ wat die rek deur die soom of skuif van die kledingstuk voer.✓ (7)

6.4 Knoopaanwerkmasjiene gebruik 'n kettingsteek✓ en werk met een naaldgaring en verspreier.✓ Die knoop word met 'n veerklamp vasgehou✓ wat verskillende groottes knope kan hou.✓ Twee- of viergaatjieknope✓ kan met versetelling aangewerk word of met hakies en ogies,✓ drukkertjies✓ en knope met stammetjies vasgeheg word.✓ (8)

Kopiereg voorbehou

6.5

METODE	VERPAKKING	VOORBEELDE VAN TEKSTIELMATERIALE
Rolle	6.5.1 Maak materiaal direk as enkellaag oop op 'n weggooibare, buisvormige kartonkern	6.5.6 Dun, liggewigmateriale en satyn
	6.5.2 Opgerolde, buisvormige, gebreide materiaal	6.5.7 Breistof vir sport- of T-hemde
'Cuttles'	6.5.3 Dubbelgevoude materiaal wat akkuraat agteroor en vorentoe en 80 – 90 cm gevou word met die einde van die stuk wat oor die pool van voue of 'cuttles' gevou word	6.5.8 Ruitstof, bedlinne en T-hempmateriaal (buisvorme breistof)
Rolle	6.5.4 Gevoude materiaal wat op 'n weggooibare, plat karton gerol word wat omtrent 'n sentimeter dik is	6.5.9 Vir kant, medium tot swaargewig materiaal, wolmateriaal, ongebleikte kaliko en voeringmateriaal
Hangend	6.5.5 Sommige fluweelmateriaal kan afgelewer word gerol op spesiaal vervaardigde rame om te voorkom dat die pool platgedruk word	6.5.10 Fluweelmateriaal

(10 × 1) (10)
[50]

VRAAG 7

7.1
- Besluit wat presies oorgedra moet word✓
- Formuleer die boodskap noukeurig.✓
- Hou die boodskap eenvoudig✓ en saaklik.✓
- Kry terugvoer✓ om te verseker dat die boodskap ontvang is.✓
- Probeer om positiewe boodskappe te formuleer.✓
- Onthou dat mense verskillende waardes het.✓
- Behou oogkontak.✓
- Luister aandagtig.✓ (10)

7.2
- Demokratiese leier:✓ Aanvaar groepbesluite,✓ vra die mening van ondergeskiktes en streef na wedersydse begrip,✓ deel besluitneming met lede van die groep,✓ laat die groep toe om praktiese besluite te neem, maar behou gesag om belangrike besluite te neem,✓ lê die probleem gewoonlik voor, vra om raad (of voorstelle/raadpleeg sy lede) en neem dan 'n besluit✓ (1 + enige TWEE)

- Outokratiese leier:✓ Neem gewoonlik 'n besluit en kondig dit aan, is min begaan oor die menings van ondergeskiktes oor aangeleenthede,✓ taakgeoriënteerd✓ (konsentreer op die taak wat afgehandel moet word eerder as op die gevoelens en behoeftes van ondergeskiktes),✓ eenrigtingkommunikasie met min of geen ruimte vir terugvoer,✓ werkgroep word baie afhanklik van die leier en is nie in staat om onafhanklik op te tree nie✓ (1 + enige TWEE)

- Diktator:✓ Bestuur sonder uitsondering volgens die reëls✓, ondergeskiktes word min vryheid of ruimte vir inisiatief toegelaat,✓ voordele wat betref konsekwentheid teenoor elke persoon wat presies weet waar hy/sy staan, leier is geneig om onbuigsaam te wees en skep wrewel in die werkmag✓ (1 + enige TWEE)

- Vryeteuels-/laissez-faire leier:✓ Informeelste tipe leierskapstyl,✓ stel doelwitte vir ondergeskiktes en duidelike grense (stel die voorbeeld/stel doelwitte) waarbinne hulle moet werk,✓ sodra doelwitte bepaal is, word die teuels gelos en die ondergeskikte word aan hom-/haarself oorgelaat om die doelwitte te bereik✓ (1 + enige TWEE)

(4 × 3) (12)

7.3 Posspesifikasie verwys na 'n spesifieke pos en sluit in die naam van die pos, bv snyer, merker of masjinis,✓ die kwalifikasie wat nodig is vir die pos,✓ salaris of lone,✓ die ouderdomsgroep, indien van toepassing✓ en voordele verbonde aan die pos,✓ terwyl posbeskrywing verwys na die reeks aktiwiteite rakende die spesifieke pos✓ of 'n duidelike uiteensetting van wat van die werker in daardie spesifieke pos verwag word.✓ (3 + 3) (6)

7.4 Motivering verwys na 'n groep faktore✓ wat die gedrag van 'n organisasie bepaal en rigting daaraan gee.✓ Dit spoor of dryf die individu aan tot optrede✓ in 'n poging om 'n besondere doel te bereik.✓ (4)

7.5 Die doel is om die plaaslike effek van hitte te verminder;✓ om pyn te verlig;✓ om infeksie van die geaffekteerde area te voorkom;✓ om verlies aan vloeistof te vervang;✓ om skok te verminder;✓ en om 'n geval wat ernstige brandwonde opgedoen het so vinnig moontlik na 'n hospitaal te neem.✓ (6)

7.6
- Gevaarlike werkstasie
- Wanorde en onnetheid (brand/val)
- Gevaarlike prosesse (masjiene)
- Werk teen hoë poed (toegerus met beskerming vir die naald/lem/vliegwiel)
- Oppervlaktes (gladde vloer, tafels met kepe uit)
- Kabels wat geknoop is (6)

7.7
- Reël veiligheidsprogramme vir werknemers
- Dra plakkate en kennisgewings van bewustheid by (veiligheidstekens)
- Motiveer personeel deur kompetisies en belonings
- Monitor veiligheidstandaarde gereeld om die veiligheidstandaarde te verbeter
- Sorg dat uitgangsroetes uit alle gebiede oop is
- Sorg dat 'n doeltreffende noodplan ingestel word (6)

[50]

VRAAG 8

8.1
- Sorg dat daar voldoende terugvoerfasiliteite bestaan.
- Verminder statusverskille binne die organisasie.
- Sorg dat almal bewus is van die belang van goeie kommunikasie.
- Gebruik meer as een kommunikasienetwerk.
- Verminder kommunikasiekettings.
- Gebruik verskillende media. (6)

8.2 'n Werknemer is iemand wat gewerf, gekeur✓ en aangestel word✓ om 'n spesifieke werk✓ of stel bedrywe uit te voer✓ in ruil vir 'n vasgestelde besoldiging.✓ (6)

8.3

VOORDEEL	VOORBEELD VAN VOORDEEL
Ekonomies✓	Vakansiebonus, winsbonus/deel in dividende, reistoelaag, vervoer na/van werk (Enige TWEE)
Sekuriteit✓	Mediese fonds, behuisingsubsidie, groepversekeringspolis (Enige TWEE)
Sosiaal✓	Ontspanningklubs, teeklub, kantienfasiliteite, gesubsidieerde maaltye (Enige TWEE)

(3 × 3) (9)

8.4
- Gebrek aan voorraad wat betyds gelewer word
- Omgekrapte personeel weens onseker, onveilige en swak werkomtandighede
- Swak kommunikasie tussen bestuur en personeel of onder personeel
- Emosionele effek van werkers
- Swak motivering van werkers
- Swak opgeleide personeel
- Swak beplanning van aanleguitleg
- Swak oordrag van inligting
- Onveilige masjinerie en toerusting wat nie in goeie orde is nie
- Gebrek aan werkvloei, werkstudie of tydstudie (Enige 5 × 2) (10)

8.5
- Uitleg van aanleg
- Materiaalhantering
- Produksiestelsel
- Vaardigheidsopleiding van operateur (4)

8.6
- Die vloei moet plaasvind sonder onderbrekings, omdat die masjienbediener nie ledig moet sit en wag vir werk nie.
- Dar moet geen knelpunte gevorm word nie.
- 'Crossing of bundels' mag nie gevorm word nie, aangesien die vloei in 'n reguit lyn moet wees.
- Bedrywighede moet op mekaar volg sonder dat tyd verlore gaan as gevolg van onnodige hantering.
- Bondeling moet korrek gedoen word vir maklike vloei.
- Die vervoerstelsel moet doeltreffend wees. (Enige 3 × 2) (6)

Kopiereg voorbehou

8.7 Bewegingsbesparing beteken om die beste metode te ontwikkel om doeltreffendheid en werkvloei te verhoog deur elke werksaamheid vinniger te maak om te voltooi,✓ vermoeidheidsfaktore en stres op liggaamsdele te verminder,✓ nuwe werkhulpmiddels en toerusting te gebruik,✓ gehalte te verbeter✓ en opleidingtyd te verminder wat vir 'n spesifieke werksaamheid nodig is.✓ (5)

8.8
- Hoogte van 'n werkoppervlakte
- Plasing en reikwydte vereis
- Geforseerde liggaamshouding
- Ontwerp en verhouding van alle onderdele (4)

[50]

VRAAG 9

9.1
- Dit moet maklik vir die bediener toeganklik wees.
- Dit moet maklik wees om te hanteer.
- Vertoonpanele soos wyserplate of skale moet naby die beheertoestel geleë wees.
- Dit moet in kleure gekodeer wees sodat dit maklik herkenbaar is en maklik geassosieer kan word.
- Delikate toestelle moet vir delikate, fyn aanpassings gebruik word en sterker toestelle vir swaarder werk.
- Die bediener moenie buk, strek of opstaan om die kontrole by te kom nie. (6)

9.2 Die werknemer sal vinniger kan werk,✓ ongelukke en knoeiwerk kan verminder✓ en die werkgewer sal baat vind by minder werkverlies,✓ hoër produksie en produkte van beter gehalte.✓ (5)

9.3
- Kleur kan 'n gevoel van koelheid of warmte skep.
- Kleure in die rooi- tot geelspektrum is warm kleure.
- Kleure in die blou- tot groenspektrum is koel kleure.
- 'n Fabriek met 'n warm atmosfeer kan in koel, dowwe kleure, bv. liggroen of –blou geverf word.
- Kleure kan ook verskillende buie skep: grys en pers sal 'n somber gevoel skep en tot depressie lei.
- Suurlemoen en pienk sal 'n sagter, ligter bui skep. (Enige 3 × 2) (6)

9.4 Warm, bedompige toestande bevorder ooreising en vermoeidheid✓ wat tot verlies aan produktiwiteit✓ en gehalte lei.✓ (3)

9.5
- 'Superimposed class SS': Plaas die rand van een stuk materiaal bo-op 'n ander
-
- Word gevorm deur 'n smal strook materiaal wat die snykant insluit van een of meer 'plies'/rand van die materiaal wat deur 'n ander omgeboor word ('bound')
- Platsoomklas 'FS': Twee stukke materiaal rand-teen-randnaat ('abutted') vasgestik met gestikte/materiaalrande wat nie oorhang nie ('not overlapping') (4 × 2) (8)

9.6
- Stewig
- Geskik vir die tipe kledingstuk en posisie op die kledingstuk
- Naatwydte geskik vir materiaal, kledingstuk en naattipe
- Stikwerk reguit en ewe ver van die naatrand
- Garing geskik vir die kleur, materiaalgewig en veselinhoud
- Alle toepaslike naat- en stikwerkgehaltestandaarde, soos verwringing, oorslaansteke, gebreekte garing, skuiwing en gebreekte garing ('yarn severance') (Enige 4 × 2) (8)

9.7
- Soomwydte moet egalig wees.
- Alle steek- en stikwerkgehaltestandaarde moet toegepas word.
- Die soom moet plat wees, en gekreukel nie.
- Stikwerk moenie aan die regte kant sigbaar wees nie.
- Dit moet korrek en goed gepars wees.
- Stikwerk moet stewig aan die begin en einde afgeheg word.
- Die soom moet gelyk hang. (Enige 3 × 2) (6)

9.8
- Onderworpe aan dieselfde wasgoedversorgingsproses
- Kleurvas – kleur en garing moet pas by dié van die kledingstuk
- Stewig aangeheg met alle toepaslike steek- en stikwerkgehaltestandaarde
- Netjiese voorkoms, geen haakplekke of krimping nie
- In verhouding en ooreenstemming met die kledingstuk
- Geskik vir die tipe opening, tipe kledingstuk en posisie op die kledingstuk
- Alle stikwerk en steekgehaltestandaarde van toepassing
- Knope gly deur knoopsgate (Enige 4 × 2) (8)

[50]

TOTAAL AFDELING B: 200
GROOTTOTAAL: 300

Kopiereg voorbehou